

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра менеджменту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Швець В.Я.

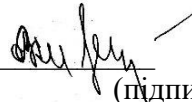
«21» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління сталістю в ланцюгах створення вартості»

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітній рівень.....	перший, бакалавр
Освітня програма	Менеджмент
Статус	фахова вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Курс навчання	3
Термін викладання	6-й семестр, 12 чверть
Заняття:	6 годин на тиждень
Лекції	4 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Викладачі: проф. Іванова Марина Іллівна

Пролонговано: на 2024 /2025 н.р. (Швець В.Я.) «31» серпня 2023 р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління сталістю в ланцюгах створення вартості» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 07 Управління і адміністрування, ОП 073 Менеджмент / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. менеджменту. Д. : НТУ «ДП», 2022. 15 с.

Розробник – Іванова Марина Іллівна

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 073 Менеджмент (протокол № 2 від 19.09.2022 р.).

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту (протокол №2 від 21.09.2022 р.)

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	6
6.1 Шкали	6
6.2 Засоби та процедури	6
6.3 Критерії	7
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	10
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	11

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є формування компетентностей щодо управління сталим розвитком виробництва і споживання у виробничих ланцюгах створення вартості.

Реалізація мети вимагає трансформації програмні результати навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	Зміст
ДРН 1	Розуміти фундаментальні принципи сталого розвитку та концепцію сталого виробництва і сталого споживання в ланцюгах створення вартості
ДРН 2	Знати проблеми сталого розвитку та інструменти досягнення сталості розвитку підприємств, що поєднані у ланцюги створення вартості
ДРН 3	Демонструвати навички з використання методів нарощування потенціалу сталого розвитку у підприємствах та ланцюгах створення вартості
ДРН 4	Знати та вміти використовувати добровільні стандарти управління сталим розвитком в ланцюгах створення вартості

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Б5 Основи організації бізнесу	критично осмислювати проблеми теорії та інструментарію управління бізнес діяльністю
Б7 Менеджмент	розв'язувати проблеми управління розвитком, що потребують оновлення та інтеграції знань в умовах геополітичних викликів

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		денна		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	80	32	48	6	74
практичні	40	16	24	4	36
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	48	72	10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ДРН1 ДРН2	1 Поняття сталості у ланцюгах створення вартості	10
	1.1 Менеджмент сталого розвитку	
	1.2 Використання підходу сталого розвитку в процесі організації ланцюга створення вартості на підприємстві	
	1.3 Поняття та основні концепції ланцюгів створення вартості	
	1.4 Рамки Портера і глобальний підхід	
	1.5 Стратегічні цілі і принципи сталого розвитку у ланцюгах створення вартості	
	1.6 Глобальні проблеми сталості розвитку у різних сферах створення вартості	
ДРН2 ДРН3	2 Складові формування ланцюгів створення вартості та їх розвиток	20
	2.1 Мета та точки входу до аналізу ланцюга створення вартості	
	2.2 Роль і місце виробництва в ланцюгах створення вартості	
	2.3 Індикатори екологічної ефективності	
	2.4 Значення менеджменту сталого розвитку у ланцюгах створення вартості	
	2.5 Циркулярна економіка	
	2.6 Розвиток глобальних ланцюгів створення вартості (ГЛСВ)	
ДРН2 ДРН3	3 Методи оцінювання та управління сталим розвитком	10
	3.1 Розвиток принципів та стадії використання методу LCA	
	3.2 Ланцюг екологічної стійкості як основа екологічного маркетингу	
	3.3 Еколого-орієнтовані дії, пов'язані з продуктом	
	3.4 Індикатори екологічної сталості	
	3.5 Індикатори економічної сталості	
	3.6 Індикатори соціального розвитку	
	3.7 Індикатори сталого розвитку	
ДРН3 ДРН4	4 Прикладні та стратегічні аспекти управління ланцюгами створення вартості	20
	4.1 Приклади створення ланцюгів вартості	
	4.2 LEAN-концепції в ланцюгах постачання	
	4.3 Ланцюги вартості у машинобудуванні	
	4.4 Стратегія бенчмаркінгу для планування сталого розвитку підприємства у промислових ланцюгах створення вартості	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
	1 Круглий стіл: Моделі та інструменти управління сталим розвитком в ланцюгах створення вартості	57
ДРН1 ДРН2	2 Ситуаційна вправа: Добровільні галузеві стандарти в управлінні сталістю ланцюгів створення вартості	20
ДРН3 ДРН4	3 Ситуаційна вправа: Добровільні міжгалузеві стандарти в управлінні сталістю ланцюгів створення вартості	20
ДРН3 ДРН4	4 Прикладні та стратегічні аспекти управління ланцюгами створення вартості	17
	КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ	
		120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	-	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; залік
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю практичних занять оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Також практичні завдання оцінюються якістю виконання індивідуального самостійного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання. Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей та виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні та групові завдання, а також комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
- спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; - критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
- спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур - здатність інтегрувати	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - оновлювати знання; - інтегрувати знання; - провадити інноваційну діяльність; - провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при	85-89

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах - здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	реалізації однієї вимоги	
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
- зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності 	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна	70-73

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
- управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів - відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів - здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	Відмінне володіння компетенціями: - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; - підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - високий рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності; - належний рівень фундаментальних знань; - належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях студенти повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інсталюваний на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365. На практичних

заняттях необхідно мати засоби для автоматизації математичного обчислення (калькулятори або інше).

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Ivanova M. Economic and Institutional Conditions for Implementation of Economic Interests in the Countries of the World / V. Smiesova, A. Pylypenko, M. Ivanova, R. Karpenko // *Montenegrin Journal of Economics*, Vol. 15, No. 4 (2019), 65-76. DOI: <https://doi.org/10.14254/1800-5845/2019.15-4.6>

2. Ivanova M. Strengthening of the power-property tendencies and forecasting their impact on the implementation of interests of households, enterprises and the state / V. Smiesova, M. Ivanova, S. Faizova, L. Zolotukhina, R. Karpenko // *SciPap* 2020, 28(2), 113 Vol. 28 (2020) Issue 2. DOI: <https://doi.org/10.46585/sp28020113>

3. Ivanova M. Economic security management at the meso-level: methodological and legal approach. / Ovcharenko O., Smiesova V., Ivanova M., Kovtun N., Zolotukhina L. // *Regional Science Inquiry*, 2021. Vol. XIII, (1), pp. 201-216. URL: [https://www.rsijournal.eu/ARTICLES/June_2021/RSI_Jun_2021_XIII_\(1\).pdf](https://www.rsijournal.eu/ARTICLES/June_2021/RSI_Jun_2021_XIII_(1).pdf)

4. Ivanova M.. Evaluation of the efficiency of social investments of metallurgical enterprises according to the decoupling approach / A.Tkachenko, N.Levchenko, G.Shyshkanova, V.Shvets, M. Ivanova // *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2021, (5): 147 – 153. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-5/147>

5. Ivanova M. Problems of formation of financial-investment projection of a balanced scorecard in value-based enterprises of mining-metallurgical complex / S Faizova, M.Ivanova, S. Sannikova, O. Varyanichenko // *Финансово-кредитная деятельность: проблемы теории и практики*. 2021. № 1 (36). С. 68–75 . (укр. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v1i36.227623>

6. Палехова Л.Л. Управління сталим розвитком: довідник базових понять. – Дніпро: НТУ «Дніпровська Політехніка», 2020. 332 с.

7. Управление устойчивым развитием в условиях переходной экономики: монография: 2-е изд., перераб. и доп. М. Шмидт, Б. Хансманн, Д.А. Палехов, Г.Г. Пивняк, Ю.С. Шемшученко, А.Ф. Павленко, А.Г. Шапарь, В.Я. Швец, Л.Л. Палехова. Днепропетровск-Коттбус: НГУ-БТУ, 2016. 432 с.

8. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України № 722/2019 від 30.09.2019.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління сталістю в ланцюгах створення вартості»
для здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня,
галузі знань 07 Управління та адміністрування,
ОП 073 Менеджмент

Розробник: Марина Іллівна Іванова

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19